

Kansalliskielilautakunnan vaali

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 12.05.2025 § 137
1825/00.02.00/2025

Valmistelija

vs hallintolakimies Aino Aurala

Kansalliskielilautakunnan tehtävät

Hallintosäännön 24 §:n mukaan *kansalliskielilautakunnan tehtävänä on:*

1. *selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen;*
2. *selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta, viestintää sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua;*
3. *selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi;*
4. *kaksikielisellä hyvinvointialueella, jonka vähemmistökieli on ruotsi, tehdä ehdotuksia kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyötä ja työnjakoa koskevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:ssä tarkoitetun sopimuksen sisällöksi, antaa sopimuksesta lausunto aluevaltuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista;*
5. *antaa lausuntoja kielipalveluita koskevista valituksista;*
6. *valmistella hyvinvointialueen kieliohjelma;*
7. *antaa vuosittain aluehallitukselle kertomuksen vähemmistökielisten palveluiden toteutumisesta hyvinvointialueella.*

Hyvinvointialueesta annetun lain 33 § 5 mom. mukaan kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksessa.

Kansalliskielilautakunnan kokoonpano

Hallintosäännön 12 §:n mukaan *lautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jäsenet valitaan kielivähemmistöön kuuluvista henkilöistä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.*

Kokoonpanossa tulee noudattaa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4a §:ää, jonka mukaan hyvinvointialueen toimielimessä, lukuun ottamatta aluevaltuustoa, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisestä syytä muuta johdu.

Vaalikelpoisuus kansalliskielilautakuntaan

Hyvinvointialueesta annetun lain 79 §:n, jossa on säädetty vaalikelpoisuudesta muihin toimielimiin, mukaan vaalikelpoinen

lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 78 §:n 2 momentissa säädetään.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen ja lautakuntaan tai joka ei ole kyseisen hyvinvointialueen asukas.

Päätösesitys

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto

1. toimittaa kansalliskielilautakunnan vaalin; ja
2. nimeää jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.